

IMATRAN KAUPUNGIN
OSALLISTU JA VAIKUTA
-OHJELMA
2019–2021

IMATRA
IMATRAN VOIMA ON MEISSÄ

Osallistu ja vaikuta ohjelma 2019–2021

Kuntalaiset mukana toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa

Sisällys

	Sivu
Kuntalaiset mukana toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa	3
Osallistu ja vaikuta -toiminnan suunnitelma vuosille 2019 – 2021	4
Konsernin hallinto	4
Kaupunkikehitys ja tekniset palvelut	5
Yleiskaavan laatiminen	5
Kaavoituksen vuorovaikutteisuus	5
Katusuunnittelu	6
Kestävän liikkumisen kehittäminen	6
Asiakaspalaute	6
Hyvinvointi- ja koulutuspalvelut	7
Kulttuuritalo Virta	7
Kirjasto- ja museopalvelut	7
Virta-opisto	7
Liikuntapalvelut	8
Nuorisopalvelut	9
Varhaiskasvatus	10
Perusopetus ja lukiokoulutus	11
Palveluverkon uudistaminen	12
Ohjelman liite: Osallistumisen ja vaikuttamisen muodot	13
Edustuksellinen osallisuus	
Suora osallisuus	15
Tieto osallisuus	18
Vaikutusten ennakoarviointi	19

Imatran kaupungin ensimmäinen Osallistu ja vaikuta -ohjelma vuosille 2016–2017 pohjautui valtuustokauden 2013–2017 strategiaan, jossa tavoiteltiin uudistuvia toimintatapoja osallistamisessa ja kumppanuudessa.

Tavoitteen saavuttamiseksi perustettiin Osallistu ja vaikuta -työryhmä edistämistään osallisuutta Imatralla.

Ohjelma-aika oli digitaalisen osallisuuden murrosta ja kehittymistä. Imatran kaupunki oli juuri ottanut käyttöön erilaisia palautteen antamiseen soveltuvia viestinnän kanavia, kuten Webropol-kyselyt ja lukuisat sosiaalisen median tilit.

Työkaluilla on viime vuosina kysytty kymmeniä kertoja kaikkien kaupunkilaisten tai erilaisten kohderyhmien mielipiteitä. Kyselyjen aiheet ovat vaihdelleet palveluverkon ja kulttuuritalon kehittämisestä liikennevalojen sammuttamiseen ja nuorisotilan nimeen.

Myös valtion tuottamat otakantaa.fi, kuntalaisaloite.fi ja kansalaisaloite.fi ovat tulleet monille kaupunkilaisille tutuiksi.

Uusi kuntalaisten osallistumista vahvistava kuntalaki astui voimaan toukokuussa 2015. Siihen perustuen uuden valtuuston aloittaessa kesäkuussa 2017 kaupunginvaltuutettujen sidonnaisuudet ja viranhaltijapäätökset julkaistaan kaupungin verkkopalvelussa.

Päätöksenteon tieto-osallisuus parani myös kaupungin omien toimien myötä.

Vammais- ja vanhusneuvostojen kokousten esityslistat julkaistaan nyt imatra.fi-verkkopalvelussa. Samalla tavalla julkais-

taan myös lasten parlamentin ja nuorisovaltuuston sekä osallistu ja vaikuta -työryhmän muistiot.

Kaupunginvaltuuston kokoukset alettiin välittää suorina verkkolähetysinä vuoden 2016 alusta.

Viime vuosina jätettiin kuntalaisaloitteita seuraavasti:

- 14 vuonna 2015
- 6 vuonna 2016
- 15 vuonna 2017
- 17 vuonna 2018

Kaupungille tulleiden palautteiden määrä on kasvanut useisiin satoihin vuodessa. Palautetulva kertoo siitä, että kuntalaiset ovat oppineet olemaan yhteydessä kaupunkiin vaikuttaakseen omien ja yhteisten asioiden hoitamiseen. Palautteen määrän jatkuva kasvu antaa olettaa, että kaupunki on pystynyt reagoimaan palautteeseen, joten sitä on edelleen ollut mielekästä antaa.

Osallistu ja vaikuta -työryhmä perusti Osallistu ja vaikuta -palkinnon, johon haettiin ehdotuksia kaupunkilaisilta. Palkinto myönnettiin ensimmäisen kerran Imatra-päivänä 2017.

Imatra on ollut mukana osallisuuden kehittämisen työryhmässä maakunta- ja sote -uudistuksen esivalmisteluprojektissa ja valtakunnallisessa Kuntaliiton demokratiaverkostossa.

Kuluvankin valtuustokauden strategiassa osallisuus on yksi kaupungin kehittämisen painopisteistä ja läpäisee monia strategian tavoitteita.

Kaupunkikehitys ja tekniset palvelut

Osallistu ja vaikuta suunnitelma vuosille 2019–2021

Osallistu- ja vaikuta -työryhmä ohjaa ja valvoo, että eri osallisuuden keinot; edustuksellinen-, suora -ja tieto-osallisuus ovat aktiivisessa käytössä kaupungin toiminnassa, sen kehittämisessä ja päätöksenteossa.

Osallisuutta toteutetaan jatkuvasti eri muodoissaan kaupungin toiminnassa. Tätä jatkuvaa toimintaa kuvataan ohjelman liitteessä

Itse ohjelma sisältää suosituksia siitä, mihin kuluvan valtuustokauden aikana

tulee kiinnittää osallisuuden näkökulmasta erityistä huomiota.

Osallisuusohjelman linjaukset näkyvät myös kaupungin strategian toimeenpano-ohjelmassa, mikä osaltaan takaa niiden toteutumista.

Teknologia ja osallisuus

Imatran kaupunki painottaa strategiassaan uudistuvien toimintatapojen käyttöä. Erityisesti uuden teknologin hyödyntäminen mahdollistaa aiempaa paremman osallistumisen.

Toteutamme elmatra-sovelluksen pilotoinnin, samoin kuin eUrheiluyhteistyöhön liittyvän pilotin, joilla luodaan uusia ja kiinnostavia tapoja osallistua kaupungin toimintoihin ja käyttää kaupungin palveluja.

Samalla sovelluksilla mahdollistetaan ja kannustetaan kuntalaisia aktiiviseen osallistumiseen elinympäristönsä hyväksi.

Uudistamme kaupungin palautejärjestelmän käyttäjäystävällisemmäksi. Uudistuksen tarkoitus on helpottaa palautteen antamista ja palautteen johdosta tehtyjen toimien seuraamista.

ARVIOINTI. Ohjelmakauden lopussa tarkastellaan, ovatko suunnitellut sovellukset ja järjestelmät toteutuneet ja miten ne ovat tavoittaneet kaupunkilaisia.

Yleiskaavan laatiminen

Yleiskaavaan osallistaminen alkoi siitä, kun kaavan laatiminen ja vireille tulo kirjattiin kaavoituskatsaukseen ja -ohjelmaan 2016-2017 ja kuulutus vireille tulosta julkaistiin 3.3.2016.

Yleiskaavan kohdalla osallisia on paljon laajempi joukko kuin asemakaavassa. Näitä ovat esimerkiksi kaikki kaupungin asukkaat, kaupungissa työskentelevät tai yritysten edustajat. Osalliset voivat tehdä ehdotuksia kaavaan ensin kaavaluonnoksen ollessa nähtävillä ja mahdollisia muistutuksia, kun kaavaehdotus on nähtävillä.

Suunnitteluaineisto on nähtävillä koko prosessin ajan kaupungin internetsivuilla sekä kaupungintalolla kaavoituksessa.

Lain vaatiman kaavakuulemisen lisäksi kaupunki panostaa vuorovaikutukseen kaavan laatimisessa useilla eri tavoilla.

Yleiskaavasunnittelua pohjustettiin verkossa tehdyllä karttaan perustuvalla avoimella kuntalaiskyselyllä 11.10 - 31.12.2017. Kyselyn tulokset ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla.

Sama kysely Imatran 6.- 9.-luokkalaisille tehtiin lapsille ja nuorille muokattuna "Miun Imatra"- kyselynä. Myös nämä tulokset ovat nähtävillä verkkosivuilla. Yhteistyötä koulujen kanssa tiivistetään suunnitteluprosessin aikana.

Yleiskaavan laatimisen vuorovaikutustavat tulevat tarkemmin muotoutumaan prosessin aikana. Perinteisten kaavan esittelytilaisuuksien rinnalla on vuorovaikutusta nyt tehostettu muun

Kaavakävely Niskalammella.

muussa kaavakävelyjen avulla. Kaavakävelyillä kaupunginosien asukastoimijat voivat saada kaavoittajan kylään asuinalueelleen.

Keskustelutilaisuuksia tullaan järjestämään myös eri aiheista, joita voivat olla esimerkiksi luonnon- ja rakennusten suojeluun liittyvät kysymykset.

ARVIOINTI. Yleiskaavaprosessin osallisuus toteutetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, jolloin kaikki palaute dokumentoidaan. Yleiskaavan osallistamisen toteutumista arvioidaan siinä vaiheessa, kun kaava käsitellään kaupunkikehityslautakunnassa.

Kaavoituksen vuorovaikutteisuus

Asemakaavapainotteiset kaavakävelyt ja muut kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelua tukevat toimet kuten karttakyselyt.

ARVIOINTI. Kaavoituksen vuorovaikutteisuuden etenemistä arvioidaan samalla kyselyllä yleiskaavan osallisuuden toteutumisen arvioinnin kanssa.

Katusuunnittelu

Imatran kaupunki parantaa asukasysteistyötä katusuunnittelussa. Ennen uuden alueen suunnittelua alueen asukkaille lähetetään kirje, jossa kerrotaan suunnittelun taustatiedot.

Isommista kohteista, kuten aluesaneeraukset, järjestetään asukasinfotilaisuus. Katusuunnitelmista lähetetään osallisille kuulutuskirje.

Tavoitteena on, että mahdolliset ongelmat ratkaistaan jo ennen katusuunnitelmien nähtävillä oloa.

ARVIOINTI. Ohjelmakauden lopulla arvioidaan, kuinka hyvin vuorovaikutus katujen kunnostuksessa ja suunnittelussa on parantunut.

Kestävän liikkumisen kehittäminen

Syksyllä 2017 imatralaisten keskuudessa toteutettu laaja liikkumistutkimus toimii pohjana kestävän liikkumisen kehittämiselle.

Kehittämishankkeen kartoitusvaihe toteutettiin muun muassa eri sidosryhmiä osallistavien työpajoin.

Osallistava työtapa on tärkeä elementti kehittämisessä. Vuonna 2018 järjestettiin kaupunkipyöräkokeilu ja -työpaja. Valtuustokaudella vuosittain valitaan joitakin kestävän liikkumisen kehittämisen teemoja, joihin liittyy asukasosallistumista, esimerkiksi työpaja.

Joukkoliikenteen kehittämistä varten tehdään ohjelma-aikana vuosittain kyselyt sekä verkossa että paperilomakkeilla. Joukkoliikennettä kehitetään koko ajan vastaamaan paremmin asukkaiden liikkumistarpeita.

Kaupunkikehittämislautakunta on nostanut esiin HUB-mallin (liikenteen solmukohtiin perustuva malli), jonka toteutuskelpoisuus

tarkastellaan palveluverkkouudistuksen yhteydessä. Olavinkadun ja Keskusaseman pysäkeistä muodostettaisiin vaihto HUB:it joiden kautta syöttöliikenne toimisi. Tässä kehitystyössä käydään tiivistä vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmä uusitaan siten että uusi sähköinen lippu voidaan kytkeä osaksi sähköistä järjestelmää, joka kannustaa asukasta aktiivisuuteen ja kestäväan liikkumiseen.

ARVIOINTI. Ohjelmakauden lopulla arvioidaan kestävän liikkumisen osallisuusviestinnän toteutumista toteutuneiden työpaikkojen, yleisötilaisuuksien ja kyselyjen määrällä suhteessa toteutettuun kestäväan liikkumisen kehittämiseen.

Asiakaspalaute

Mitra Imatran Rakennuttaja Oy:n vuosittaiseen kaupunkiympäristöön liittyvään asukaskyselyyn tuli vuonna 2018 678 vastausta.

Uudessa kaupungin, Mitran ja Imatran Kiinteistöpalvelun sopimuksessa pyritään selkeyttämään asiakaspalauteprosessia.

Imatran Vesi teki vuonna 2018 ensimmäisen laajan asiakaskyselyn, jonka hyvien kokemusten johdosta kyselyjä jatketaan ja kehitetään edelleen.

Kaupunki-infra yksikköön saapuvien asiakaspalautteiden määrä kasvaa koko ajan ja palautteisiin vastaaminen vie suuren osan tiimin työajasta. Asiakaspalautteiden käsittelyä kehitetään, jota muille työtehtäville riittää aikaa.

ARVIOINTI. Asiakaspalautteen keräämisen ja hyödyntämisen edistyminen arvioidaan vuonna 2021.

Hyvinvointi ja koulutuspalvelut

Kulttuuritalo Virta

Kulttuuritalo Virran toimintaan on haettu ideoita käyttäjiltä muun muassa sähköisellä Innoduel - ideointityökalulla. Samaa tarkoitusta palveli "Vaikuta Virran tarjontaan" -ilta.

Tulevan kauden Osallistu ja vaikuta -toimintana ovat vaikiintuneiden kulttuurijärjestöjen lisäksi kehitteillä "Virran Vaikuttaja" -konsepti, joka toteutuessaan tuo yleisön raikasta näkemystä toiminnan suunnitteluun.

Kulttuuritalo Virran kokoontumistilat asukkaille ja järjestöille ovat uudistumassa. Tilat palvelevat oikein toimiessaan aktiivista osallisuutta kokevaa kansalaisuutta.

Kirjasto- ja museopalvelut

Kirjastopalvelut itsessään ovat yksi merkittävimmistä kaupungin osallisuuspalveluista. Jo kirjastolain perusteella tehtävänä on edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjaston toimintaa ja sisältöä luovat yhä enenevässä määrin kaupunkilaiset itse. Kirjasto tukee osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa myös antaessaan opastusta verkkoasiointiin ja laitteiden käyttöön.

Museopoliittisen ohjelman mukaisesti museot kokeilevat ja etsivät uusia osallistumisen ja osallistamisen tapoja.

Virta-opisto

Virta-opiston kurssitarjonta toteutetaan erityisesti yleissivistävän opetuksen osalta vahvasti opiskelijoiden toiveiden mukaisesti.

ARVIOINTI. Kirjastossa sekä museoissa seurataan palvelujen käyttäjä- ja kävijämääriä, järjestettyjä näyttelyitä ja tapahtumia sekä niiden yleisö määrää. Kirjasto kerää tiedon yksittäisten kuntalaisten sekä järjestöjen tuottamista näyttelyistä ja yleisötapahtumista ja tilastoi kaikki annetut digiopastukset sekä tietopalvelutapahtumat otantojen perusteella. Saatuaan palautteeseen vastataan ja kirjalliset palautteet käsitellään henkilöstöpalavereissa. Asiakkaiden tekemät hankintatoiveet toteutetaan hankkimalla aineisto kokoelmiin tai kaukoainaksi.

Huhtikuussa 2018 kerättiin kuntalaisten ideoita ja ehdotuksia Virta-opiston toiminnan järjestämisestä ja kurssien sisällöstä. Kurssipalautteiden yhteydessä pyydetään myös palautetta yleisesti opiston toimivuudesta ja tarjonnasta sekä miten esimerkiksi opiskelijan odotukset toteutuivat.

ARVIOINTI. Osallisuuden toteutumista seurataan opiskelijoiden kurssiarviointien perusteella.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluissa panostetaan Osallistu ja vaikuta -ohjelman aikana erityisesti ikäihmisten ja maahanmuuttajaväestön osallisuuden parantamiseen. Sillä halutaan vastata tilanteeseen, jossa molempien ryhmien osuus kaupungin väestössä on kasvussa.

Maahanmuuttajataustaisille perustetaan asukasraati yhteistyössä Kipinä ry:n kanssa. Voimaa vanhuuteen hankkeen avulla perustettuun liikuntaraatiin osallistuvat järjestöjen edustajat. Raadit kokoontuvat säännöllisesti.

Raatiin tarkoitus on kartoittaa, mitä palveluita erityisesti toivotaan ja, miten niitä voidaan kehittää. Voimaa vanhuuteen hankkeessa koulutetaan ikäihmisten liikunnan vertaisohjaajia.

Osallistu ja vaikuta -ohjelmakautena järjestetään nuorten harrastetakuun toteutumiseen liittyen lasten ja nuorten matalan kynnyksen kerhotoimintaa koulujen kanssa. Koulujen kerhoissa pyritään toimimaan seuratoimijoiden ideoiden mukaisesti.

Vuosittain järjestettävä hyvinvointiviikko on mittava osallisuusponnistus, jota suunnitellaan yhteistyössä järjestöjen kanssa. Samaa tavoitetta tukevat myös kaksi kertaa vuodessa järjestettävät "Liikutaan yhdessä" -seniorien tapahtumat.

Tulevina vuosina liikuntapalveluissa tieto-osallisuuden haasteena on Digitaalisen palvelun lisääminen ja kehittäminen. Myös itsepalvelulaitteiden käyttöönotto kassapalvelujen supistuessa samanaikaisesti vaatii paljon opastamista ja tiedottamista.

ARVIOINTI. Asiakasraatien jäsenten osallisuuden kokemuksen kehittämistä seurataan terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mittariston mallin mukaisesti.

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/osallisuuden-seuranta/osallisuuden-kokemuksen-mittaaminen>

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen yksi keskeinen tarkoitus itsessään on nuorten osallisuuden lisääminen. Imatran nuorisopalvelut osallistuvat Suomen hallituksen Lape-ohjelmaan, jossa kehitetään lasten ja nuorten kuumista palveluiden kehittämisessä ja päätöksenteossa. Se on näkynyt toiminnassa viimeisen kahden vuoden aikana.

Nuorisopalveluiden toiminnassa keskeinen muutos vuonna 2017 oli nuorisotilan muutto Koskiksesta Torigalleriaan. Uuden tilan sisustus suunniteltiin Nuorten kanssa ja tilan nimestä järjestettiin nimikilpailu, jossa tilan nimeksi tuli Hengaamo.

Nuorisopalveluilla on tapana tehdä säännöllisesti kyselyjä siitä, miten ja mitä toimintaa järjestetään. Samoin on kysytty muun muassa tulleiden lahjoitusvarojen käytöstä nuorten mielipide.

Kaupungin palveluverkkouudistuksesta pidettiin työpaja. Valtakunnallisen ohjaamotoiminnan avulla on saatu tukea valtakunnalliseen viestintään ja sitä kautta saatu parannettua erityisesti tieto-osallisuutta. Ohjaamotoiminnan kehittämisessä ja arvioinnissa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, ohjaamoraati.

Digitaalinen osallisuus ja toimijuus nuorisotyössä mahdollistaa uusia tapoja kertoa mielipiteensä, antaa palautetta ja osallistua nuorten palvelujen kehittämiseen.

Osallisuuden välineitä kehitetään yhdessä nuorten ja muiden kuntien, sekä kaupunkien nuorisotoimijoiden kanssa. Digitalisaatio ei tee jaottelua kasvokkaisen ja verkossa tapahtuvan toiminnan välillä. Siksi myös digitaalisen nuorisotyön tavoitteena on vahvistaa nuorten toimintavalmiuksia digitalisoituvan maailman monenmuotoisissa ympäristöissä.

Digitaalisuus nivoutuu keskeisesti nuorten elämään ja kulttuuriin ilmiöihin. Viimeisten vuosien aikana tapahtunut ripeä kehitys mobiiliteknologiassa on näkynyt myös nuorisotyössä, kun uudenlaiset verkkovälineet ja sosiaalisen median palvelut ovat nousseet suosioon ja tätä kautta ovat mahdollistaneet nuorten uudenlaisen osallisuuden.

Digitaalisuus
nivoutuu
keskeisesti
nuorten elämään.

Osallistu ja vaikuta -ohjelman aikana nuorisopalvelujen tavoitteena on mennä aiempaa enemmän sinne, missä nuoret ovat. Nuorisotyöntekijät kiertävät paikoissa, joissa nuoret liikkuvat, esimerkiksi liikenteiden solmukohdissa, huoltoasemilla, puistoissa ja niin edelleen. Liikkuvaa nuorisotilamallia sekä Walkers-auto -toimintaa kehitetään yhdessä nuorten ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Nuorison verkottumista halutaan parantaa osallistamalla nuorisofoorumiin. Nuorten sosiaalista pääomaa lisätään myös kansainvälisellä nuorisotyöllä. Nuoret ovat itse aktiivisia toimijoita kansainvälisessä nuorisotyössä. Nuorten pienryhmiä perustetaan nuorten omien ideoiden ja tarpeiden pohjalta, joka tukee nuorten sosiaalista vahvistamista. Pienryhmien rahoitukseen käytetään Nuorten Akatemian myöntämää tukea, joka on tarkoitettu nuorten oman osallisuuden tukemiseen. Nuorten ääni kulkee nuorisopalveluiden punaisena lankana kaikessa toiminnassa.

Nuorten ja lasten kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin ja kaupungin päätöksentekoon kehitetään Nuorisovaltuuston ja Lasten parlamentin sekä päättäjien yhteisillä foorumeilla esimerkiksi kaksi kertaa valtuustokauden aikana lasten ja nuorten esille nostamista teemoista. Foorumeita voidaan käyttää myös päätöksentekoa tukevana lapsivaikutusten arvioinnin tietolähteenä.

ARVIOINTI. Etelä- Karjalan Nuorisotoimien kehittämistoiminta -hankkeessa 1.10.2018 – 30.9.2020 kehitetään mittareita nuorisotyön laadun ja vaikuttavuuden sekä nuorten osallisuuden mittaamiseksi. Hankkeesta saadaan tutkimustietoa Imatran ja Etelä-Karjalan maakunnan nuorisotyön vaikutuksesta nuorten osallisuuteen.

Varhaiskasvatus

Imatran varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus on osa uutta toimintakulttuuria. Lasten osallisuus varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamiseen arjessa on yksi varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämissä kohteista.

Vuonna 2017 valmistunut Imatran varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin yhteistyössä henkilöstön kanssa. Myös lasten vanhemmilla oli mahdollisuus osallistua sen toteuttamiseen. Suunnitelmassa osallisuudelle on oma osionsa.

Imatralla varhaiskasvatuksen laaja-alaisessa osaamisessa painottuvat itsestä huolehtimisen taidot ja arjen taidot sekä osallistuminen ja vaikuttaminen.

Henkilöstöllä on vastuu lapsiryhmän hyvinvoinnista ja hyväksyvän tunnelmapiiirin kehittymisestä. Aikuisten tulee olla tietoisia lapsiryhmänsä itsesäätely- ja tunnetaitojen kehityksestä. Kun lapset saavat tukea tunnetaidoissaan, lapset oppivat myös itse lohduttamaan ja suhtautumaan toisiinsa myötätuntoisesti.

Yhteenkuuluvuuden tunne, yhdessä tekeminen ja lasten aktiivinen osallisuus ennaltaehkäisevät myös kiusaamista. Aikuiset sitoutuvat lapsia yhteisiin ponnistuksiin ja opettavat lapsia huomaamaan yhteisön tuoman voiman.

Lasten kanssa opetellaan tunnistamaan ryhmän vahvuuksia ja vahvistettavia osa-alueita. Aikuisen avoin asenne edistää lasten omaaloitteisuutta, osallistumista ja vaikuttamista. Yhteinen suunnittelu perustuu lasten ja aikuisten toisilleen antamaan ja vastaanottamaan palautteeseen sekä yhdessä toteutettuun säännölliseen arviointiin.

Lapset saavat suunnitella ja muokata oppimisympäristöään tarvitsemallaan tavalla. Lapsilla tulee olla myös mahdollisuus valita

erilaisia välineitä ja toimintatapoja.

Lasten muokkaamaa ympäristöä arvostetaan ja heidän leikkinsä, oppimisprosessinsa ja tekemänsä tuotokset näkyvät varhaiskasvatuksessa myös huoltajille.

Vuokseniskan vuoropäiväkodin toimintakulttuurissa ja lasten osallisuudessa hyödynnetään apukeinona digitaalisia laitteita. Lasten toimintaa tallennetaan lasten sähköiseen portfolioon, jota niin lapset kuin huoltajatkin pääsevät seuraamaan sekä havainnoimaan ja arvioimaan omaa ja lapsensa oppimista.

Päiväkodin 5-6 -vuotiaiden lasten ryhmässä digilaitteita on hyödynnetty myös lasten huoltajien mahdollisuuteen seurata videotallenteiden kautta lasten päivittäistä toimintaa ja sitä kautta mahdollisuutta osallistua oman lapsensa arkeen.

Ryhmän eteiseen on QR- koodien taakse tallennettu ryhmän lapsista kuvattuja videoklippejä varhaiskasvatussuunnitelman oppimisen alueista, joihin vanhemmat pääsevät tutustumaan omien älypuhelimien tai päiväkodin tablettien kautta. Henkilökunta käyttää digilaitteita pedagogisen havainnoin materiaaliksi ja saadakseen riittävästi tietoa lapsista sekä oman toiminnan reflektointiin.

ARVIOINTI. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskyselyssä kartoitetaan huoltajien ja lasten osallisuuden tunnetta heinäkuun 2019 ja 2021.

Perusopetus ja lukiokoulutus

Viime vuosina on vahvistettu oppilaan osallistumista oman tavoitteen asettamiseen, yksilöllisen opintopolun muotoutumiseen ja arviointiin.

Uuden opetussuunnitelman mukaisesti arvioinnissa osallistetaan oppilaita lisäksi vanhemmat heti alkuvaiheessa, opintojen aikana ja opintojen päättyessä oppiaine-, opintokokonaisuus- tai kurssikohtaisesti. Tulevien vuosien painopisteenä on arviointimien juurruttaminen.

Uusien koulukeskusten myötä vanhempaintoimikunnat ovat terävöittäneet toimintaansa. Jokaisella koulukeskuksella on yhteinen vanhempaintoimikunta ja lisäksi eri yksiköissä on omia vanhempaintoimikuntia, myös päiväkodeissa toimii vanhempaintoimikunnat. Vanhempien pyynnöstä laajemmista asioista on järjestetty kehittämiseen liittyviä asioiden keskustelutilaisuuksia.

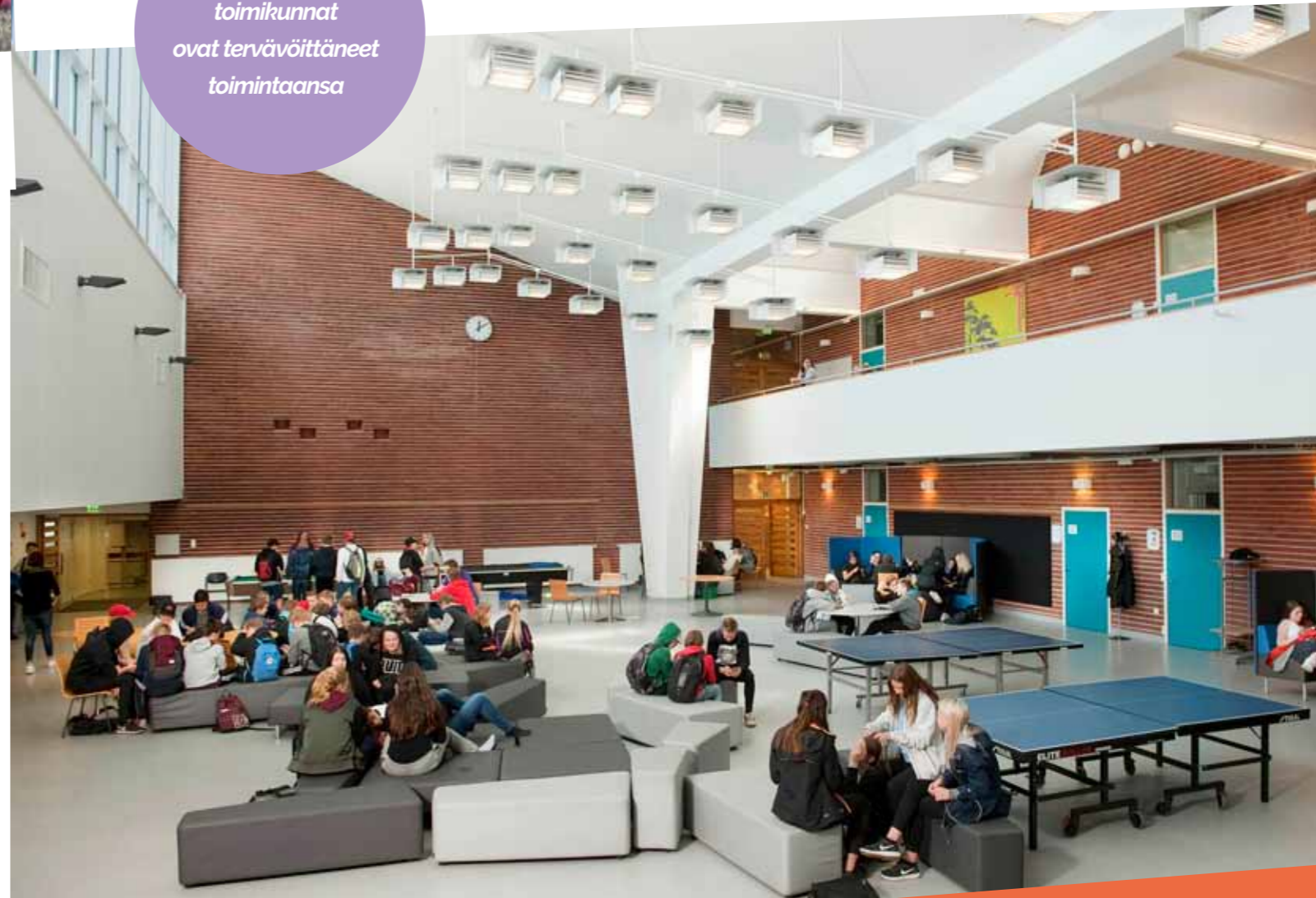
Tärkeimmät valmistelussa olevat lapsia ja nuoria koskevat asiat käsitellään lasten kanssa. Nämä käsitellyt mahdollistavat oppilaskunnat, Lasten Parlamentti ja Nuorisovaltuusto. Tarvittaessa kyselyjä järjestetään vanhemmille, henkilöstölle ja oppilaille.

Valtuustokaudella tullaan linjaamaan erityisopetuksen toimintatapoja. Tähän prosessiin osallistetaan vahvasti henkilöstö, luottamushenkilöt, vanhemmat ja oppilaat.

Koulukeskusten muutoksissa yhteistyötoimikunnan toiminnan merkitys korostuu. Toimintatapa on ottaa pienellä kynnyksellä ja ennakoivasti asioita esille. OAJ:n hallituksen kanssa käydään koulukeskuksittain säännölliset keskustelut ajankohtaisista asioista. Tavoitteena on parantaa tiedonkulkua.

ARVIOINTI. Osallisuuden toteutumista arvioidaan toteutuneilla OPS:n arviointikeskusteluilla ja vanhempainvarti -keskusteluilla. Lasten ja nuorten osallisuutta mitataan toteutuneiden Nuvan ja Lasten parlamenttien kokousten määrällä ja kokouksissa käsitellyistä asioista arvioiden osallisuuden näkökulmasta.

Vanhempain-
toimikunnat
ovat tervävöittäneet
toimintaansa

Palveluverkon uudistaminen

Imatran koulujen, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä ja toimipaikoista tehtiin päätös vuoden 2016 lokakuussa. Valtuuston päätöstä edelsi kuntalaiskysely, eri sidosryhmien kuuleminen, avoimet keskustelutilaisuudet koulukeskuksittain sekä keskustelut opettajien ja vanhempainyhdistysten kanssa.

Päätöksessä kaupunginvaltuusto valtuutti kaupungin hallituksen tekemään uudistuksen kannalta tarpeelliset ratkaisut siten että esi- ja perusopetus keskitetään kolmeen yhtenäiskouluun ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoa tiivistetään yhdeksästä kuuteen yksikköön vuoteen 2026 mennessä.

Kuntalaisten, henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden osallistamisen muodot vaihtelevat hankkeittain sekä hankkeiden vaiheen mukaan. Osallistamismahdollisuuksiin vaikuttaa muun muassa käytettävissä oleva aika. Tavoitteena on, että osallistaminen olisi mahdollisimman monipuolista ja oikea-aikaista.

Koko hankkeen ajan tavoitteena on huolehtia mahdollisimman hyvin tiedottamisesta. Projektilla on oma kotisivu www.imatra.fi/palveluverkkouudistus kaupungin kotisivujen yhteydessä.

Mediatiedotteita valmistellaan matalalla kynnyksellä. Tiedottamista toteutetaan mahdollisimman paljon myös vanhempien ja henkilöstökokousten sekä asukastilaisuuksien yhteydessä, jotta viestintä olisi vuorovaikutteista.

ARVIOINTI. Palveluverkon uudistamisen osallisuuden toteuttaminen arvioidaan ohjelmakauden aikana vuosittain vaihtuville sidosryhmille osoitettavalla kyselyllä.

Ohjelman liite

Osallistumisen ja vaikuttamisen muodot

Edustuksellinen osallisuus

Kuntalainen voi ottaa suoraan yhteyttä kaikkiin alla lueteltujen toimijoiden jäseniin.

Kaupunginvaltuusto ja vaalit

Kaupunginvaltuusto on kaupungin korkein päättävä elin, joka ratkaisee kaupungin kannalta merkityksellisimmät asiat. Se päättää veroprosentista, talousarviosta ja kaupungin hallinnon järjestämisestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy lisäksi yleiskaavat ja merkittävät asemakaavat, tulevien vuosien taloussuunnitelman ja kaupungin strategiset linjaukset.

Edelleen valtuusto valitsee kaupungin hallituksen ja lautakuntien jäsenet sekä kaupunginjohtajan.

Valtuuston kokoukset ovat yleisölle avoimia. Valtuuston kokoukset videoidaan suorana ja kokousten tallenteet ovat verkossa nähtävillä.

Täysi-ikäiset voivat äänestää kunnallisvaaleissa ja asettua itse ehdolle vaaleihin ja tulla valituksi kunnan luottamustehtäviin.

Lisää kaupunginvaltuustosta ja vaaleista: www.imatra.fi/kaupunginvaltuusto, www.imatra.fi/vaalit

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa ja toimintoja, asettaa tulostavoitteet eri toiminnoille, päättää voimavarojen jaosta valtuuston tekemien periaatelinjausten pohjalta ja seuraa tuloksien saavuttamista.

Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuuston käsittelyyn menevät asiat ja panee toimeen valtuuston päätökset.

Se valvoo kaupungin etua ja tekee kaupungin nimissä sopimukset ja oikeustoimet.

Kaupunginhallitus nimeää myös kaupungin edustajia eri hallintoelimiin ja valitsee johtavia virkamiehiä sekä johtaa kaupungin elinkeinopoliittisia toimenpiteitä.

Lisää hallituksesta: www.imatra.fi/kaupunginhallitus

Lautakunnat

Imatran hyvinvointi- ja kaupunkikehittämislautakunnissa käsitellään suurin osa Imatran kaupungissa päätettävistä asioista.

Imatra toimii isäntäkuntana myös Etelä-Karjalan jätelautakunnalle ja Imatran seudun ympäristölautakunnalle. Tarkastuslautakunta valvoo kaupungin toiminnan lain- ja tavoitteidenmukaisuutta.

Lautakunnilla voi olla jaostoja. Lautakuntien kokoukset eivät ole kuntalaisille avoimia, mutta esityslistat ja pöytäkirjat ovat kaikkien luettavissa.

Imatran kaupunki tiedottaa lautakuntien toiminnasta aktiivisesti siten, että merkittävimmistä asioista tehdään erilliset tiedotteet.

Lisää lautakunnista: www.imatra.fi/lautakunnat

Nuorisovaltuusto

Imatran nuorisovaltuusto on lasten ja nuorten lautakunnan alaisuudessa toimiva, kau-

EDUSTUKSELLISUUS

Valtuusto
Hallitus
Lautakunnat
Neuvostot

SUORA OSALLISUUS

Alueelliset keskustelutilaisuudet, infot
Kyselyt, tutkimukset ja lausunnot
Suora palaute
Foorumit eri asukas- ja asiakasryhmille
Kuntalaisaloite
Oikaisuvaatimus

TIETO-OSALLISUUS

Sähköinen viestintä
Asukaslehti
Paikallinen media
Tapahtumat
Palvelutieto
Esityslistat ja pöytäkirjat

VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

Edustuksellisuus, suora osallisuus ja tieto-osallisuus

pungin oppilaitosten oppilaista vaaleilla vaalittava elin.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on edustaa imatralaisia nuoria pitämällä yllä keskustelua nuorten asioista, järjestämällä tilaisuuksia ja tapahtumia ja antamalla lausuntoja nuoria koskeissa asioissa ja mahdollisuuksien mukaan edistää nuorten viihtyvyyttä Imatralla. Nuorisovaltuuston yhdellä jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kaikissa lautakunnissa ja kaupunginvaltuustossa.

Lisää nuorisovaltuustosta: www.imatra.fi/nuorisovaltuusto

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto on kaupunginhallituksen valtuustokaudeksi nimeämä lakisääteinen

vaikuttajaryhmä.

Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää ikääntyneiden tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia arvostettuina yhteisön jäseninä ja saada ikääntyneiden oma asiantuntemus esille kunnallishallinnollisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Vanhusneuvosto voi tehdä esityksiä ja aloitteita sekä antaa lausuntoja ikääntyneitä henkilöitä ja heidän arkeaan koskevista asioista.

Jäsenet ovat Imatralla asuvia vanhusjärjestöjen jäseniä sekä luottamushenkilöitä. **Lisää vanhusneuvostosta: www.imatra.fi/vanhusneuvosto**

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on kaupunginhallituksen

valtuustokaudeksi nimeämä lakisääteinen vaikuttajaryhmä.

Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää ja seurata kunnallishallinnon eri aloilla tapahtuvaa toimintaa vammaisten henkilöiden kannalta.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämisessä ja suoriutumisessa.

Vammaisneuvostossa on kaupunginhallituksen, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan, teknisen lautakunnan, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan sekä ja vammaisjärjestöjen edustajia Imatralla, Ruokolahdelta ja Rautjärveltä.

Lisää vammaisneuvostosta: www.imatra.fi/vammaisneuvosto

Vanhusneuvosto
on kaupunginhallituksen
nimeämä
lakisääteinen
vaikuttajaryhmä.

Suora osallisuus

Verkossa osallistuminen

Valtakunnalliset sähköiset osallistumispalvelut löytyvät valtakunnallisesta osoitteesta www.demokratia.fi. Demokratia.fi on oikeusministeriön ylläpitämä ja tuottama verkkopalvelu. Sen alla on seuraavat osallistumista helpottavat palvelut: kansalaisaloite.fi, kuntalaisaloite.fi, lausuntopalvelu.fi, nuortenideat.fi, otakantaa.fi, vaalit.fi, yhdenvertaisuus.fi.

Imatran kaupungilla on käytössä otakantaa.fi-palvelu, johon kaupunki voi laittaa keskusteltavaksi ja kansalaispalautteen keräämistä varten haluamiaan asioita, kuten palveluverkkouudistus.

Kaupungille olennainen palvelu on myös aloitteita keräävä kuntalaisaloite.fi, jossa voi jättää kuntalaisaloitetta, käydä niitä kannattamassa tai mobilisoida aloitteen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Vaalien aikaan käytetty palvelu on vaalit.fi, johon kaupunki syöttää tiedot vaaleista.

Nuorille on olemassa myös oma ideapalvelu nuortenideat.fi, jonne voi jättää kehittämissideita kommentoitavaksi ja viedä niitä eteenpäin.

Imatran kaupunki panostaa vuorovaikutukseen sosiaalisessa mediassa. Vilkkain kommunikointi kuntalaisten kanssa käy Facebook-sivuilla, joita on useita eri yksiköillä. Twitter-tilillä viestitään erityisesti vaikuttajien ja median suuntaan ja Instagram-tilillä tavoitellaan nuorempaa yleisöä. Sosiaalisen median kanavia kehitetään ja niiden kehitystä seurataan. Osa kaupungin asiakaspalautteesta tulee somen kautta. Myös somessa kaikkeen palautteeseen vastataan.

Sähköisten palvelujen ja sosiaalisen median käytön lisään-

tyessä Imatran kaupunki huolehtii sähköisten palvelujen saavutettavuudesta tarjoamalla kuntalaisille palvelujen käytön opastusta kaupungintalon asiakaspalvelupisteessä ja pääkirjastossa. Lisäksi Imatran kaupunki toimii yhteistyössä eri palvelujen järjestäjien kanssa asioinnin järjestämiseksi kuntalaisille.

Lue lisää: www.demokratia.fi www.facebook.com/imatrankaupunki, www.instagram.com/imatrankaupunki, www.twitter.com/imatrankaupunki

Kuntalaisaloite

Kuntalaki takaa kuntalaisille oikeuden tehdä kunnalle aloite sen toimintaa koskevista asioista. Aloitteen tekijälle ilmoitetaan aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kuntalaisaloite.fi-verkkopalvelussa voit tehdä palvelussa mukana oleville kunnille kuntalaisaloitteita sekä kannattaa ja seurata muiden tekemiä aloitteita. Voit käyttää palvelua suomeksi ja ruotsiksi. Kuntalaisaloite.fi on oikeusministeriön tarjoama palvelu ja sen käyttö on turvallista ja maksutonta. Kaksi prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnanvaltuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen, jonka valtuusto käsittelee. Lisäksi neljä prosenttia kunnan äänioikeutetuista asukkaista voi tehdä kunnalle aloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä.

Lisätietoja: www.kuntalaisaloite.fi

Kuntalais- ja asiakaspalautte

Palautetta voi jättää missä tahansa kuntaa koskevassa asiassa sähköisesti kaupungin

Vuosittain
jaetaan
osallistu ja
vaikuta -palkinto.

verkkosivuilla tai ottamalla yhteyttä kaupungintalon asiakaspalveluun. Sähköiset palautteet käsitellään noin viikon kuluessa. Lisäksi palautetta palveluista voi antaa ottamalla yhteyttä suoraan yksiköihin tai paikan päällä. Useissa yksiköissä on käytössä myös palaute-laatikko. Asiakaspalvelu auttaa kuntalaisia kaupungin sähköisten palvelujen käytössä.

Lisää asiakaspalvelun antamasta avusta:
www.imatra.fi/asiakaspalvelu

Kyselyt ja tutkimus

Kaupunki toteuttaa jokaisella palvelualueellaan suunnitellusti ja tarpeen mukaan erilaisia kyselyitä, joihin kuntalainen voi vastata verkossa tai paperilomakkeen nimetyissä toimipisteissä. Kyselyistä tiedotetaan vähintään kaupungin verkkosivuilla ja tarkoituksen mukaan myös muissa tiedotusvälineissä.

Kaupunki tekee yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa ja opiskelijat toteuttavat kyselytoimintaa ohjatusti esimerkiksi opinnäytetöinä tai harjoittelunaan.

Oikaisuvaatimus tai kantelu

Kaupunginhallituksen, lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimus tehdään edellä tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kaupunginvaltuuston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta kunnallisvalituksella.

Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Lisätietoa oikaisuvaatimuksesta ja kuntalaisen oikeudesta tehdä kunnallisvalitus, hallintovalitus tai -kantelu: www.suomi.fi

Asiakas- ja kuntalaisfoorumit

Kaupunki järjestää tarpeen mukaan eri ryhmille asiakas- ja kuntalaisfoorumia, joissa kuntalaiset saavat kertoa mielipiteitään tilaisuuden aiheesta ja tehdä omia ehdotuksia kyseiseen asiaan. Ti-

laisuuksissa kerätään kokemustietoa, joka viedään suunnittelu- ja päätöksentekotyöstä vastaaville henkilöille.

Tilaisuuksissa ei ole yleensä mukana päättäjiä kyselytuntien omaisesti, vaan keskustelu etenee aiheen mukaan ja kuntalaiset voivat samalla jakaa kokemuksia myös keskenään. Foorumeita voidaan järjestää esimerkiksi työpajatyypisästi.

Alueelliset keskustelutilaisuudet

Kaupunki ja eri toimijat järjestävät yhdessä alueellisia keskustelutilaisuuksia kuntalaisille.

Yhteistyötä näiden tilaisuuksien järjestämiseksi kehitetään asukasyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Tilaisuuksissa toimintaa esittelevät eri tahot.

Lisäksi kuntalaiset voivat esittää kysymyksiä ja antaa kehittämisehdotuksia. Alueellisista keskustelutilaisuuksista tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla ja paikallislehdissä sekä yhteistyökumppaneiden välityksellä.

Asukkaiden järjestäytyminen yhdistyksiin tai muilla tavoin vaihtelee eri puolilla kaupunkia. Siksi Imatran kaupungin yhteistyökumppaneina voivat olla monenlaiset kaupunginosatoimijat kuten kauppiasyhdistykset, urheiluseurat tai yksityiset henkilöt.

Tiedotustilaisuudet asukkaille

Kaupunki järjestää ajankohtaisista asioista avoimia tiedotustilaisuuksia asukkaille.

Lasten parlamentti

Lasten parlamentissa on jäsenenä 2–6-luokkalaisia oppilaita eri kouluista Imatralta. Mukaan pääsevät koulukeskusten valitsemat oppilaat, jotka haluavat olla toiminnassa mukana.

Kaikki kokoukset ovat vapaamuotoisia, yhden tunnin kerrallaan kestäviä. Kokouksissa on asialista ja niistä laaditaan muistio, joka julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kokoukset järjestetään lasten vapaa-ajalla. Parlamentti pohjaa kehitysehdotuksia heitä koskettaviin asioihin Imatralta ja antaa lausuntoja kehitettävistä asioista. Parlamentin toiminnasta vastaa ja lisätietoa antaa kaupungin opetuspalvelut.

Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskunnan edustajat voidaan valita kysymällä halukkaita oppilaita tähän toimintaan. Usein edustajat valitaan jokaiselta luokalta oppilaiden äänestyksellä.

Lisäksi edustajat voidaan valita haastattelun kautta. Tällöin mukaan haluavat ehdokkaat haastattelee raati, jossa mukana on kaksi oppilasedustajaa, oppilaskunnan ohjaava opettaja ja rehtori.

Tälläkin pyritään siihen, että joka luokalta oppilaskunnassa olisi vähintään yksi luokan edustaja. Näin oppilaiden ääni kuuluu demokraattisesti koulun toiminnassa. Oppilaskunnan toimintaa esitellään kouluissa syksyisin.

Opiskelijayhteistyöryhmä

Yhteistyöryhmän tarkoituksena on kartoittaa opiskelijoiden asioita Imatran kaupungissa ja tämän pohjalta kiinnittää huomiota oikeisiin kehittämiskohteisiin.

Kokouksiin kutsutaan asiantuntijoita ja oppilaitosten edustajia tarpeen mukaan. Esiin nousseita asioita välitetään edelleen oikeille tahoille kaupungin organisaatiossa ja opiskelijoiden taholla.

Vanhempaintoimikunnat

Kouluilla toimivat vanhempaintoimikunnat yhtenä toimintamuotona koulujen ja kotien välisessä yhteistyössä.

Seurafoorumitoiminta

Seurafoorumi on liikuntayhdistysten ja kunnan yhteistyöelin, jossa käsitellään ajankohtaisia teemoja tarkoituksenaan kehittää kunnan liikuntaelämää avoimessa vuoropuhelussa.

Foorumi kutsutaan koolle noin kahdesti vuodessa. Päätehtävänä on luoda yhteisiä kannanottoja urheilu- ja liikuntaseuroja koskettaviin kysymyksiin/asioihin sekä edistää syntyneitä yhteistyötä.

Foorumi valitsee toimintansa tueksi Seurafoorumin toiminnan pohjana.

Foorumikäytännön aloittamista on valmisteltu liikunnan vi-
ranhaltijoiden kanssa.

Osallistuminen kaupungin toiminnan suunnitteluun

Kuntalaiset voivat antaa lausuntoja kaupungin kaavaehdotuksista ja tarkastella meneillään olevia hakemus- ja muutosasioita kaupungin verkkosivuilla kuulutuksissa ja kaupungintalolla.

Lisätietoja: www.imatra.fi/kuulutukset

Yhteistyöverkostot ja hankkeet

Imatran kaupunki tekee yhteistyötä useiden toimijoiden kanssa järjestämällä kuntalaisille tapahtumia, hanketoimintaa tai muita tempauksia. Kaupungilla on usein käynnissä erilaisia hankkeita ja projekteja, joissa kuntalaisten osallisuus on oleellista ja sitä pyritään edistämään toiminnalla. Yleisimpiä yhteistyökumppaneita ovat erilaiset järjestöt ja yhdistykset. Kuntalaisten toivotaan ehdottavan kaupungille yhteistyötä oman organisaationsa kautta ja toimivan myös omatoimisesti asuin ympäristönsä viihtyvyyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vuokrattavat tilat

Kaupungilta on mahdollisuus vuokrata erilaisia tiloja. Osa tiloista sijaitsee kaupungintalolla, kuten valtuustosalit. Lisäksi tiloja on Kulttuuritalo Virrassa, esimerkiksi Kaleva- ja Karelia-salit. Asevelitaloa voi vuokrata järjestöjen toimintaa varten. Lisätietoja vuokrattavista tiloista saa ottamalla yhteyttä kaupungin asiakaspalveluun.

Kaupungin työyksiköille, tytäryhtiöille ja henkilöstöjärjestöille sekä poliittisille kunnallisjärjestöille on kokoustilojen käyttö maksutonta.

Osallistu ja vaikuta – palkinto

Osallistu ja vaikuta -palkinnolla palkitaan vuosittain toimelias, aikaansaava, asukkaiden hyvinvointia ja elinvoimaa parantanut henkilö, asukasyhdistys tai vastaava yhteisö.

Palkinnon tarkoitus on kannustaa asukkaita osallistumaan kaupungin, lähiympäristön ja palvelujen kehittämiseen. Palkinto korostaa osallistumisen merkitystä. Palkitsemisen avulla halutaan myös vahvistaa yhteisöllisyyttä, lisätä osallisuuden tunnetta, nostaa esille ja kiittää aktiivisia toimijoita sekä tehdä osallistu ja vaikuta -toimintaa tunnetuksi asukkaiden keskuudessa.

Tieto-osallisuus

Kaupunki pyrkii toiminnassaan avoimuuteen ja vuorovaikutukseen. Saavutettavalla, esteettömällä ja selkeäkielisellä viestinnällä on tärkeä rooli päätöksenteon ja toiminnan avoimuuden takaajana. Kaupunki haluaa olla aktiivinen viestijä paitsi tiedottajana, myös kaupunkilaisten kuuntelijana ja oppijana vuorovaikutuksen kautta. Valmisteilla olevassa Imatran kaupungin viestintäohjelmassa tarkennetaan kaupungin viestinnän saavutettavuuden ja selkeäkielisyyden käytännöt.

Asukaslehti

Kaupunki julkaisee kaksi kertaa vuodessa asukaslehden, joka käsittelee erilaisia aiheita kaupungin toimintaan ja ajankohtaisiin aiheisiin liittyen.

Lehti on yksi kaupungin omista tiedotuskanavista kuntalaisille. Lehti on maksuton ja jaetaan imatralaisten kotiin.

Lisää lehdestä:

<https://www.imatra.fi/hallinto/konsernipalvelut/viestint%C3%A4/asukaslehti>

Tapahtumat

Kaupunki tiedottaa ajankohtaisista asioista infopisteillä eri tapahtumien yhteydessä, kuten Imatra-päivänä. Infopisteitä järjestetään tarpeen mukaan ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Paikallislehdet

Imatran kaupunki käyttää tiedottamiseen valtuustokausittain valittua paikallislehteä. Vuosina 2017–2018 kaupungin ilmoituslehtiä ovat Uutisvuoksi ja Imatralainen. Kaupungin tiedotteet julkaistaan pääasiassa kaikkiin talouksiin jaettavissa numeroissa.

Esityslistat ja pöytäkirjat

Kaupungin esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa verkossa. Kuntalainen voi tutustua käsiteltäviin aiheisiin vapaasti.

Lisää: <https://kuntamfiles.saita.fi/kokoukset/imatra>

Viranhaltijapäätökset verkossa

Uuden kuntalain mukaisesti viranhaltijapäätökset ovat olleet nähtävillä internetissä keuhasta 2017 lähtien kaupungin verkkopalvelussa osoitteessa www.imatra.fi/kuulutukset

Verkkoviestintä

Kaupunki käyttää internetsivujaan tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen asukkaiden kanssa. Käytössä on useita sosiaalisen median kanavia internetsivujen lisäksi.

Lisää viestinnän periaatteista: www.imatra.fi/viestinta

Karttapalvelu

Kaupungin karttapalvelu mahdollistaa palautteen liittämisen paikkaan ja kuvien liittämisen palautteeseen. **Karttapalvelu on osoitteessa: www.kartta.imatra.fi**

Kaupungin tiedotuskanavat koottuna:

- Verkkosivut (imatra.fi)
- Palautteenanto lomakkeella sekä karttapalvelun kautta
- Sosiaalinen media
  - Facebook, kaupungin yleinen tili ja noin 20 yksikkökohtaista tiliä, kuten kirjasto, teatteri tai Kiinteistö- ja Aluepalvelu Kipa
  - Twitter
  - Youtube
  - Instagram
- Wilma
- Asukaslehti
- Palauteryhmät
- Ilmoitukset paikallislehdissä
- Tiedotteet sähköpostilla
- Asiakaspalvelu kaupungintalolla ja toimipisteissä, kuten urheilutalolla
- Henkilökunnan suorat keskustelut kaupunkilaisten kanssa
- Opasteet toimipisteissä ja kaupunkialueella

Kaupunki
pyrkii
toiminnassaan
avoimuuteen ja
vuorovaikutukseen.

Vaikutusten ennakoarviointi

Vuoden 2017 aikana vaikutusten arviointia on tuotu systemaattisesti osaksi kaupungin päätöksentekoa. Uutta käytäntöä jalkautetaan päätöksentekoon vielä vuoden 2018 aikana.

Vaikutusten arviointi ja asukasosallistuminen tehdään sovitulla toimintamallilla seuraavista isoista kokonaisuuksista:

- kuntastrategiasta ja siihen liittyvistä ohjelmista sekä suunnitelmista

- palveluverkon uudistamisesta ja palvelujen muutoksista ja kehittämisestä

- hankeideointi ja hankevalmistelu

Vaikutusten arviointi tehdään kolmivaiheisena prosessina: strategiset vaikutukset, yritys- ja elinkeinopoliittiset vaikutukset sekä vaikutukset kuntalaisille, ympäristölle ja kaupunkiorganisaatiolle.

***Osallistu ja vaikuta -työryhmä
vuosina 2018 - 2021***

Mikko Airas, Puheenjohtaja
Ilkka Nokelainen, Varapuheenjohtaja
Antero Lattu, jäsen
Toni Koppanen, jäsen
Sirkku Sarlomo, viranhaltijajäsen
Heikki Laine, sihteeri